

Sygn. akt II CSK 284/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku P. L.
przy uczestnictwie A. L. i Z. L.
o stwierdzenie nabycia spadku po M. L.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania Z. L.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio - kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego.

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawca zwracając się o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł się na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Według niego w sprawie występują następujące zagadnienia prawne:

- 1) Czy stan wyłączający swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli przewidziany w art. 945 § 1 k.c. i art. 82 k.c. dotyczy tylko okoliczności

wewnętrznych osoby, czy też dotyczy również wpływów interpersonalnych ograniczających swobodę powzięcia decyzji i wyrażenia woli,

- 2) czy sąd jest uprawniony do merytorycznej oceny przeszkód podanych przez biegłego sądowego uniemożliwiających w jego ocenie sporządzenie w sprawie opinii, a w konsekwencji czy sąd może zobowiązać do wydania opinii w przypadku uznania braku uzasadnionych podstaw odmowy jej sporządzenia w trybie art. 280 k.p.c.,
- 3) czy zgoda stron na odstąpienie od przeprowadzenia określonego dowodu o stwierdzenie nabycia spadku uprawnia sąd do odstąpienia od przeprowadzania dowodu z urzędu jeżeli zmierza on do ustalenia osoby spadkobiercy (w oparciu o zaistnienie przesłanek z art. 945 § 1 pkt 1 k.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a ponadto wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Tych wymagań nie spełniają przedstawione zagadnienia prawne. Pierwsze z nich pomija poczynione w sprawie ustalenia faktyczne, którymi Sąd Najwyższy jest związany (zob. art. 398³ § 3). W związku z pozostałymi zagadnieniami przedstawionymi w skardze i wymaganiem wpływu ich rozwiązania na rozstrzygnięcie trzeba zwrócić uwagę, że Sąd drugiej uznał ostatecznie opinie biegłych z dziedziny neurologii i medycyny sądowej za wystarczające dla stwierdzenia zdolności spadkodawczyni do sporządzenia testamentu.

Z tych względów uznając, że nie została także spełniona przesłanka przejęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określona wart. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. postanowił jak wyżej.

aw
db